

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6CdoPr/3/2023
Identifikačné číslo spisu:	5922200002
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5922200002.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne I. V. S., narodenej XX. T. XXXX, Š. B. X, Q., zastúpenej advokátom JUDr. Andrejom Garom, Štefánikova 14, Bratislava, proti žalovanej Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, zastúpenej advokátskou kanceláriou SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Štefánikova 8, Bratislava, IČO: 36 853 186, o zaplatenie 5 984 eur, vedenom na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 2Cpr/1/2022, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9CoPr/2/2022 z 22. septembra 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9CoPr/2/2022 z 22. septembra 2022 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Rozhodnutie súdu prvej inštancie

1. Okresný súd Ružomberok (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 2Cpr/1/2022-281 z 11. mája 2022 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“ alebo „rozsudok okresného súdu“) rozhodol tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 5 984 eur brutto spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne z uvedenej dlžnej sumy od 1. januára 2020 až do zaplatenia (I. výrok) a žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (II. výrok).

2. Súd prvej inštancie uznesenie právne odôvodnil poukazom na § 23a, § 23b zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o bankách“), § 9 ods. 1, § 10 ods. 2, § 118 ods. 1 zákona č. 311/2001 Zb. Zákonník práce (ďalej len „Zákonník práce“), § 131, § 191 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 37 ods. 1, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník a internú smernicu Sberbank Slovensko a.s. s názvom Politika odmeňovania Sberbank Slovensko a.s. účinnéj od 1. marca 2014. Vecne odôvodnil rozsudok tým, že predmetom pracovnoprávneho sporu bol uplatňovaný nárok žalobkyne na zaplatenie odloženej časti bonusu s termínom výplaty v roku 2019 vo rozsahu 40 % celkovej schválenej výšky, t. j. 5 984 eur. V prejednávanej spore mal súd za preukázané, že zo strany zamestnávateľa, a to konkrétne zo strany predstavenstva právneho predchodcu žalovanej, spoločnosti Sberbank Slovensko, a.s., došlo k

rozhodnutiu o priznaní a vyplatení mimoriadneho výkonnostného bonusu žalobkyni v celkovej výške 14 960 eur, ktorý mal byť žalobkyni vyplatený v rozsahu 60 %, t. j. v sume 8 976 eur, po završení predajnej transakcie a v rozsahu 40 %, t. j. vo výške 5 984 eur, za rok 2015 o tri roky s termínom výplaty v roku 2019.

3. Okresný súd poukázal a odcitoval v odôvodnení aj rozsudok č. k. 24Cpr/22/2017-361 z 22. februára 2019, ktorý Okresný súd Bratislava III vydal vo veci Prima banka Slovensko, a.s. vs. Jana Hegedúsová a spol. (Dovolací súd na tomto mieste poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/277/2021 z 30. novembra 2022, ktorým bol aj predmetný rozsudok spolu s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8CoPr/6/2019 z 22. decembra 2020 zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie.).

4. Súd prvej inštancie odkázal na elementárny princíp ochrany zamestnanca pred následkami možnej neplatnosti právnych úkonov v pracovnoprávných vzťahoch. Neplatnosť právneho úkonu nemôže byť zamestnancovi na ujmu, ak si neplatnosť nespôsobil sám. Žalobkyňa nemohla spôsobiť ani jednu z vytýkaných väd žalovanou, argumentácia žalovanej bola založená na spochybňovaní vlastných rozhodovacích procesov, za ktoré je ako právny nástupca spoločnosti Sberbank Slovensko, a.s. zodpovedná.

5. Žalovaná vzniesla námietku premlčania uplatneného nároku žalobkyne z dôvodu predčasného skončenia pracovného pomeru. Žalobkyni mala patriť pomerná časť odloženej časti mimoriadneho výkonnostného bonusu, ktorá sa stala splatnou v najbližšom výplatnom termíne po dni skončenia pracovného pomeru, t. j. 6. decembra 2016. K námietke súd prvej inštancie uviedol, že podľa dokumentu „Odmena za mimoriadne výkony pre vedúcich pracovníkov v Sberbank Slovensko, a.s.“ odmena nebola viazaná na pokračovanie vzťahu s SBEU/SBHU/SBSK po uzavretí transakcie, udržanie do konca roka 2015 sa považovalo za dostačujúce pre nárok na udržiavaciu časť odmeny. Žalobkyni tak podľa okresného súdu vznikol nárok na celú odloženú časť mimoriadneho výkonnostného bonusu vo výške 5 984 eur.

Rozhodnutie odvolacieho súdu

6. O odvolaní žalovanej rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom sp. zn. 9CoPr/2/2022 z 22. septembra 2022 (ďalej len „rozsudok odvolacieho súdu“ alebo „rozsudok krajského súdu“), ktorý prvým výrokom rozsudok okresného súdu potvrdil a druhým výrokom žalobkyni priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

7. V odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal potrebné dokazovanie a následne dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia. Uviedol, že žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť zistený skutkový stav a prijaté právne závery. Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že vyplatenie mimoriadneho výkonnostného bonusu je variabilnou a nenárokovateľnou zložkou mzdy, na ktorú žalobkyni ako zamestnancovi vznikol nárok na základe osobitného rozhodnutia zamestnávateľa o jej priznaní. Pokiaľ by predstavenstvo pri priznaní tohto nároku nepostupovalo v súlade s internými predpismi spoločnosti, prípadne by nebol vyžiadaný súhlas dozornej rady, táto skutočnosť môže vyvolať zodpovednostné vzťahy medzi členmi štatutárneho orgánu a samotnou spoločnosťou, v pracovnoprávných vzťahoch by však rozhodnutie predstavenstva bolo záväzná. Odvolací súd nezistil skutočnosti, pre ktoré by bolo dôvodné uplatnený nárok nepriznať pre jeho rozpor s dobrými mravmi. Nevzhladol nič nespravodlivé na tom, keď zamestnanci boli vyzvaní zamestnávateľom k zvýšenému pracovnému úsiliu, respektíve zotrvaníu na svojich pracovných pozíciách v období, keď spoločnosť mala prejsť do vlastníctva nového akcionára. Je zrejmé, že celý proces si vyžadoval zvýšené úsilie zo strany všetkých zamestnancov, najmä riadiacich pracovníkov. Väčšina skutočností, ktoré v odvolaní v tejto súvislosti uviedla žalovaná je len v rovine tvrdení bez toho, aby predložila o týchto skutočnostiach relevantné dôkazy.

8. K namietanému rozporu priznaného nároku so zákonom o bankách, odvolací súd zopakoval, že mimoriadny výkonnostný bonus nemožno považovať za súčasť základnej zložky mzdy, išlo o motivačnú pohyblivú zložku, ktorej výška nebola garantovaná a bola závislá na rozhodnutí štatutárneho orgánu.

9. K námietke žalovanej, že na rozhodnutie predstavenstva č. 97/2015 bol potrebný súhlas všetkých členov predstavenstva a nie len jednoduchej väčšiny, ako aj súhlas dozornej rady odvolací súd poukázal na ustanovenia rokovacieho poriadku predstavenstva, podľa ktorého rozhodnutie celého predstavenstva bolo potrebné v prípade rozhodnutí o všetkých opatreniach a právnych úkonoch, ktoré podliehajú súhlasu dozornej rady, pričom súhlasu dozornej rady podliehalo stanovenie ročného rozpočtu, ktoré nebolo predmetom rozhodovania č. 97/2015, ani rozhodnutia č. 110/2016.

10. Odvolací súd na záver konštatoval, že predstavenstvo akciovej spoločnosti rozhoduje o všetkých záležitostiach spoločnosti, pokiaľ nie sú Obchodným zákonníkom alebo stanovami zverené do pôsobnosti valného zhromaždenia alebo dozornej rady. Keďže z článku 6 ani z článku 12 Stanov spoločnosti Sberbank Slovensko, a.s. nevyplývalo, že by právomoc rozhodovať o priznaní mimoriadneho výkonnostného bonusu malo valné zhromaždenie alebo dozorná rada, rozhodnutia týkajúce sa nárokov spojených s odmenami kľúčových zamestnancov spadali do právomoci predstavenstva akciovej spoločnosti.

Dovolanie

11. Proti predmetnému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“), ktorého prípustnosť aj dôvodnosť vyvodzoval z § 420 písm. f/ CSP navrhujúc rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

12. Podľa dovolateľky sa odvolací súd porušenia práva na spravodlivý proces dopustil tým, že svoje rozhodnutie neodôvodnil adekvátnym a zákonným spôsobom a nevysporiadal sa so všetkými relevantnými odvolacími dôvodmi. Dovolateľka poukázala na to, že odvolací súd sa nevyjadril k podstatnej otázke, či bolo priznanie nároku na mimoriadny výkonnostný bonus v súlade s úpravou odmeňovania upraveného v zákone o bankách. V tejto súvislosti sa odvolací súd odvolával na § 23b ods. 1 písm. e/ zákona o bankách, z dôvodu nezrozumiteľného odôvodnenia podstatného argumentu žalovanej nie je zrejmé, prečo by práve nárok žalobkyne mal byť v súlade s uvedeným ustanovením. Odvolací súd nesprávne uviedol, že mimoriadny výkonnostný bonus je iný finančný nástroj banky, žalobou uplatnený nárok nemá povahu iného finančného nástroja banky, pod ktorými sa rozumejú kapitálové a dlhové nástroje, záruky a podobne.

13. Odvolací súd sa nevyjadril k podstatnej výhrade žalovanej týkajúcej sa námietky premlčania. Súd prvej inštancie nesprávne určil splatnosť nároku, keďže odložená časť bonusu sa stala splatnou po skončení pracovného pomeru žalobkyne a podľa žalovanej sa stala splatnou už 6. novembra 2016. Odvolací súd sa nevysporiadal s podľa žalovanej nesprávnym právnym posúdením námietky premlčania súdom prvej inštancie, ktorá bola vyhodnotená v rozpore s vykonaným dokazovaním.

14. Žalovaná ďalej namietala, že odvolací súd nezohľadnil status žalobkyne, ktorá nebola rádovou zamestnankyňou, ale členkou vrcholového manažmentu, jej prácu riadilo predstavenstvo, pričom žalobkyňa z titulu jej funkcie muselo byť zrejmé, že vykonáva prácu pre inú osobu ako zamestnávateľa. Odvolací súd podľa dovolateľky nesprávne pristúpil k požiadavke žalovanej na preukázanie oprávnenosti a legitimacy konania zamestnávateľa a splnenia predpokladov na vyplatenie bonusu. Taktiež odvolací súd nesprávne konštatoval, že väčšina skutočností uvádzaných žalovanou je len v rovine tvrdení bez predložených dôkazov. Žalovaná nebola v spore povinná duplicitne predkladať rovnaké listiny ako žalobkyňa, ak nerozporuje ich obsah, ale argumentáciu žalobkyne.

15. Žalobkyňa sa k dovolaniu nevyjadrila.

Posúdenie vecí dovolacím súdom

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“ alebo „NS SR“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 CSP), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spísania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je dôvodné.

17. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

18. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (viď napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnene uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP), v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP, je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie vecí (§ 432 ods. 1 CSP).

19. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

20. V danom prípade z dovolania žalovanej vyplýva, že napáda rozsudok odvolacieho súdu v celom jeho rozsahu na základe § 420 písm. f/ CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP

21. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

22. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

23. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

24. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo

k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

25. Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

26. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

27. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide, napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

28. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uplatnenému podľa § 420 písm. f/ CSP dovolateľka namietala porušenie jej práva na spravodlivý proces, spočívajúce v neodôvodnení rozhodnutia adekvátnym a zákonným spôsobom, ako aj z dôvodu nevysporiadania sa so všetkými relevantnými odvolacím dôvodmi. Podľa názoru dovolateľky, odvolací súd sa nezaoberal rozporom priznaného nároku so zákonom o bankách, nevysporiadal sa s nesprávnym právnym posúdením námietky premlčania. Dovolateľka poukázala na nesprávny názor odvolacieho súdu vo vzťahu k statusu žalobkyne, k splneniu predpokladov na vyplatenie bonusu a za nesprávny považovala názor odvolacieho súdu týkajúci sa preukázaných tvrdení žalovanej.

29. V podanom dovolaní žalovaná namietala, že odmeňovanie bankových zamestnancov musí byť v súlade s ustanoveniami zákona o bankách, ktorý je vo vzťahu k Zákonníku práce lex specialis. Podľa § 23b ods. 1 zákona o bankách bolo možné zamestnancovi priznať pohyblivú zložku odmeny, len ak je taxatívne vymenovaná v tomto ustanovení a podľa žalovanej mimoriadny výkonnostný bonus nepredstavuje žiaden z týchto druhov odmeny. Súd prvej inštancie neuviedol, o aký druh pohyblivej odmeny v prípade žalobkyne malo ísť, keďže podľa zákona o bankách nemohol byť zamestnancovi priznaný iný druh odmeny ako tam vymenovaný. Žalovaná sa domáha aj opätovného preskúmania námietky premlčania, keďže podľa jej názoru nárok žalobkyne na odloženú časť mzdy bol premlčaný, a to s poukazom na ustanovenia dokumentu „Politika odmeňovania SB SK“ a § 129 ods. 3 a § 132 Zákonníka práce.

30. Dovolací súd poukazuje na stručné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v bode 9 vo vzťahu k rozporu nároku so zákonom o bankách konštatoval, že v danom prípade mimoriadny výkonnostný bonus je pohyblivou zložkou závislou na rozhodnutí štatutárneho orgánu. V bode 12 odvolací súd síce uviedol, že priznanie pohyblivej zložky mzdy nie je v rozpore so zákonom o bankách, mimoriadny výkonnostný bonus bol žalobkyni priznaný v súlade s interným predpisom právneho predchodcu žalovanej - Politika odmeňovania v čl. I ods. 5 a žalobkyni bol mimoriadny výkonnostný bonus priznaný v súlade s § 23 ods. 1 písm. e/ zákona o bankách, avšak tieto dôvody dostatočne priamo nereagujú na odvolacie námietky žalovanej a priamej konfrontácii s jej argumentmi sa odvolací súd vyhol. Odvolací

súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberal posúdením predmetných nárokov na mimoriadny výkonnostný bonus najmä z hľadiska Zákonníka práce, avšak namietanému rozporu s ustanoveniami zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v rozhodnom období, sa už nevenoval. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nemožno vyabstrahovať ani záver, či odvolací súd nezistil rozpor s namietanou právnou úpravou alebo či odvoláciu argumentáciu žalovanej považoval za irelevantnú pre túto vec. K námietke premlčania sa odvolací súd výslovne nevyjadril.

31. Civilný sporový poriadok umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie v rozsudku v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V takom prípade sa môže obmedziť v odôvodnení len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody. Zákon však vyžaduje, aby aj v prípade skráteného odôvodnenia odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní na súde prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Povinnosťou odvolacieho súdu je zároveň vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Za podstatný je potrebné považovať taký argument, ktorý je relevantný, teda má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania (samostatne alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami) môže priniesť rozhodnutie priaznivejšie pre odvolateľa. V tomto prípade je potrebné zdôrazniť, že práve rozhodnutia nižších súdov, o ktoré sa súd prvej inštancie a aj odvolací súd v zásade opierali, keď ich prevzali do dôvodov, boli v dovolacom konaní zrušené a to uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 9Cdo/277/2021 z 30. novembra 2022.

32. K námietke žalovanej týkajúcej sa námietky premlčania, túto dovolací súd vzhľadom ako dôvodnú, keďže z rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, že sa k nej odvolací súd nevyjadril. V bode 7 rozsudku odvolací súd len všeobecne konštatoval, že sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi rozhodnutia okresného súdu, ktoré nepovažoval za potrebné opakovať. Hoci v odvolaní žalovaná neuviedla vo vzťahu k námietke premlčania nové tvrdenia, z pohľadu dovolacieho súdu ide o tak závažnú právnu otázku podstatnú pre smerovanie sporu, že bolo potrebné sa k nej vyjadriť. Keďže odvolací súd nedal špecifickú odpoveď a jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom sa nevyrovnal s otázkou premlčania, ktorá je pre vec podstatná a právne významná, bolo nevyhnutné zo strany dovolacieho súdu dať v tejto veci za pravdu dovolateľke.

33. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11).

34. V zmysle judikatúry Ústavného súdu SR riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Vecná spojitosť

odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku. Nedostatok vysporiadania sa s podstatnými tvrdeniami žalovanou uvedenými v odvolaní v napadnutom rozsudku odvolacieho súdu je tak závažným nedostatkom tohto rozhodnutia, ktorého intenzita sama osebe zakladá porušenie jej procesných práv v takej miere, že možno konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces. Odvolací súd je povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní aj v prípade tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 CSP (III. ÚS 314/2018, IV. ÚS 372/2020).

35. Rovnako Európsky súd pre ľudské práva stabilne judikuje, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, zároveň však nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Španielsku z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06, I. ÚS 736/2016).

36. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že na strane dovolateľky došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Táto skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd dovolaním napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne. Preto dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Dovolací súd zároveň poukazuje na ostatné rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/139/2022 a 6Cdo/34/2021.

37. Podľa § 455 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu.

38. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v novom rozhodnutí vo veci samej (§ 453 ods. 1 a 3 CSP).

39. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.